

Udenrigsministeriet
 Juridisk Tjeneste, EU-retskontoret
 Asiatick Plads 2 – 1448 København K
 Tlf.: 33 92 03 24 E-mail: JTEU@um.dk

JTEU j.nr. 2015 - 30240
 29. september 2023

Liste over judicielle aktiviteter i sager af dansk interesse

Til orientering fremsendes nedenstående liste over EU-Domstolens aktiviteter i de kommende tre uger i retssager, som har den danske regerings interesse. For så vidt angår sager, hvor der er nedsat procesdelegation, indeholder listen oplysninger om tidspunktet for mundtlig forhandling, fremsættelse af generaladvokatens forslag til afgørelse (GA) og afsigelse af dom. I sager, der i øvrigt følges af den danske regering, oplyses der om tidspunkt for generaladvokatens forslag til afgørelse og afsigelse af dom. Generaladvokatens udtalelser og EU-Domstolens domme offentliggøres på EU-Domstolens hjemmeside (<http://curia.europa.eu/>) på selve datoen for fremsættelse eller afsigelse.

Der tages forbehold for, at listen er udarbejdet på baggrund af EU-Domstolens retslistes, og at EU-Domstolen med kort varsel kan foretage ændringer i egne retslistes.

Liste over sager, hvor der nedsat procesdelegation:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Deltager i PD	Proces-skridt	Dato
C-639/22 C-644/22	X m.fl. <u>Spørgsmål:</u> 1) Skal momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra g), fortolkes således, at deltagerne i en pensionsfond som den i hovedsagen omhandlede kan anses for at løbe en investeringsrisiko, og medfører denne omstændighed, at pensionsfonden bliver en »investeringsforening« i denne bestemmelses forstand? Har følgende herved betydning – Om deltagerne løber en individuel investeringsrisiko, eller er det tilstrækkeligt, at deltagerne i fællesskab – og ikke andre – bærer konsekvenserne af investeringsresultaterne? – Hvad omfanget af den kollektive eller den individuelle risiko er? – Hvorvidt størrelsen af pensionsudbetalingerne også afhænger af andre faktorer såsom antal år af pensionsoptjening, lønnens størrelse og tekniske rentesats? 2) Medfører princippet om afgiftsneutralitet, at der ved anvendelsen af momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra g), for så vidt angår fonde, der ikke er institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter [UCITS]), ikke blot skal afgøres, om disse kan sammenlignes med investeringsinstitutter, men også om de ud fra en gennemsnitforbrugers synspunkt kan sammenlignes med andre fonde, som ikke er investeringsinstitutter, men som af medlemsstaterne betragtes som investeringsforeninger?	Udenrigsministeriet Justitsministeriet Skatteministeriet	MF	05.10.23
C-660/20	Lufthansa CityLine <u>Spørgsmål:</u> 1) Behandler en national lovgivning deltidsansatte på en mindre gunstig måde end sammenlignelige fuldtidsansatte som omhandlet i § 4, stk. 1, i rammeaftalen om deltidsarbejde, som	Udenrigsministeriet Justitsministeriet Beskæftigelsesministeriet	Dom	19.10.23

	<p>er indeholdt i bilaget til direktiv 97/81/EF, når den tillader, at retten til et supplerende vederlag for deltids- og fuldtidsansatte på ensartet vis afhænger af, at der sker en overskridelse af det samme antal arbejdstimer, og dermed giver mulighed for, at der tages udgangspunkt i det samlede vederlag og ikke i lønlementet i det supplerende vederlag?</p> <p>2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende: Er en national lovgivning, som giver mulighed for at lade retten til et supplerende vederlag være afhængig af, at deltids- og fuldtidsansatte på ensartet vis har overskredet det samme antal arbejdstimer, i overensstemmelse med § 4, stk. 1, og med princippet om pro rata temporis i § 4, stk. 2, i rammeaftalen om deltidsarbejde, som er indeholdt i bilaget til direktiv 97/81/EF, når formålet med det supplerende vederlag er at kompensere for en særlig arbejdsbyrde?</p>			
--	--	--	--	--

Liste over sager, der i øvrigt følges af den danske regering:

Forkortelser i sagstypekolonnen:

O-sag = Sagen følges til orientering

F-sag = Sagen følges med henblik på eventuel afgivelse af mundtligt indlæg

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Interessent	Sags-type	Proces-skridt	Dato
C-283/21	<p>Deutsche Rentenversicherung Bund <u>Spørgsmål:</u> 1) Tages der i henhold til bestemmelserne i Nederlandene – som i henhold til bestemmelserne i afsnit II i grundforordningen (forordning (EF) nr. 883/2004) er den kompetente medlemsstat – hensyn til en børnepasningsperiode som omhandlet i artikel 44, stk. 2, i forordning (EF) 987/2009 derved, at børnepasningsperioden i Nederlandene som ren bopælsperiode begrunder en pensionsrettighed? Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende: 2) Skal artikel 44, stk. 2, i forordning (EF) 987/2009 – i videreudvikling af Domstolens dom af 23. november 2000 (C-135/99, EU:C:2000:647, Elsen) og af 19. juli 2021 (C-522/10, EU:C:2012:475, Reichel-Albert) – fortolkes udvidende således, at den ansvarlige medlemsstat også skal tage hensyn til børnepasningsperioder i tilfælde, hvor den person, som har varetaget børnepasningen, før og efter børnepasningen ganske vist har pensionsretlige perioder på grund af uddannelse eller beskæftigelse udelukkende i denne stats ordning, men ikke indbetalte bidrag til denne ordning umiddelbart før eller efter børnepasningen?</p>	Beskæftigelsesministeriet Sundhedsministeriet	O-sag	GA	05.10.23
C-565/22	<p>Verein für Konsumenteninformation <u>Spørgsmål:</u> Skal artikel 9, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder fortolkes således, at der ved en »automatisk forlængelse« [artikel 6, stk. 1, litra o), i direktiv 2011/83,] af en aftale om fjernsalg tilkommer forbrugeren en fornyet fortrydelsesret?</p>	Justitsministeriet Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	O-sag	Dom	05.10.23
C-219/22	<p>QS <u>Spørgsmål:</u> Skal artikel 3, stk. 3, i Rådets rammeafgørelse 2008/675/RIA af 24. juli 2008 om hensyntagen til</p>	Justitsministeriet	O-sag	Dom	05.10.23

	<p>domme afsagt i medlemsstaterne i Den Europæiske Union i forbindelse med en ny straffesag fortolkes således, at den er til hinder for en national lovgivning såsom straffelovens artikel 68, stk. 1, sammenholdt med straffelovens artikel 8, stk. 2, hvorefter en national ret, der har fået forelagt en anmodning om fuldbyrdelse af en straf, som en ret i en anden medlemsstat har fastsat ved en tidligere dom, med henblik herpå ved et påbud om den faktiske fuldbyrdelse kan gribe ind i vilkårene for fuldbyrdelsen af den sidstnævnte straf?</p>				
C-294/22	<p>OFpra <u>Spørgsmål:</u> 1) Skal bestemmelserne i artikel 12, stk. 1, litra a), i direktiv 2011/95/EU –uafhængigt af de nationale lovbestemmelser, der under visse omstændigheder giver en udlænding ret til ophold på grund af dennes helbredstilstand og i givet fald beskytter vedkommende mod udsendelse – fortolkes således, at en sygpalæstiensisk flygtning, som efter faktisk at have nydt beskyttelse og bistand fra UNRWA forlader den stat eller det område i dette organs indsatsområde, hvori han havde sædvanligt opholdssted, fordi han ikke dér kan få tilstrækkelig adgang til den sundhedspleje og behandling, der kræves på grund af hans helbredstilstand, og det manglende tilbud indebærer en reel risiko for hans liv eller fysiske integritet, kan anses for at befinde sig i en alvorlig personlig usikkerhedstilstand og i en situation, hvor det ikke er muligt for UNRWA at sikre ham levevilkår, der er i overensstemmelse med den opgave, som påhviler dette organ? 2) Hvilke kriterier – f.eks. vedrørende sygdommens alvor eller arten af den nødvendige sundhedspleje – gør det i bekræftende fald muligt at identificere en sådan situation?</p>	Udlændinge- og Integrationsministeriet	O-sag	Dom	05.10.23
C-296/22	<p>A.T.U. Auto-Teile-Unger et Carglass <u>Spørgsmål:</u> Skal artikel 61, stk. 1 og stk. 4, sammenholdt med bilag X, nr. 2.9 til forordning 2018/858, hvorefter fabrikanten med henblik på OBD, diagnosticering, reparation og vedligeholdelse af køretøjet skal stille den direkte datastrøm om køretøjet til rådighed via den serielle dataport på standarddatastikket, også i betragtning af kravene til fabrikanten om at sikre køretøjets generelle sikkerhed i bilag II, del 1, position 63, til denne forordning – sammenholdt med forordning nr. 661/2009 med henblik på køretøjer, som er typegodkendt før den 6. juli 2022, her navnlig artikel 5, stk. 1, og – sammenholdt med forordning 2019/2144, som er gældende fra den 6. juli 2022, her navnlig artikel 4, stk. 4 og 5 fortolkes således, at fabrikanten altid, også ved implementering af relevante sikkerhedsforanstaltninger, skal sikre, at uafhængige reparatører altid kan udføre denne OBD, diagnosticering, reparation og vedligeholdelse af køretøjet inklusive de hertil nødvendige skriveprocesser ved hjælp af et universelt, generisk diagnoseværktøj, uden at betingelserne om, at værktøjet skal have internetforbindelse til en af fabrikanten fastsat server, og/eller at brugeren forudgående skal være</p>	Erhvervsstyrelsen	O-sag	Dom	05.10.23

	personligt registreret hos fabrikanten, skal være opfyldt, hvilke betingelser ikke udtrykkeligt er fastsat i forordningen?				
C-505/22	<p>Deco Proteste – Editores</p> <p><u>Spørgsmål:</u></p> <p>1) Under omstændigheder, hvor der i forbindelse med tegning af abonnement på periodiske udgivelser uddeles en gave (en gadget) til nye abonnenter, skal en sådan uddeling da i henhold til momsdirektivets artikel 16 anses for:</p> <p>a) en vederlagsfri levering, der adskiller sig fra transaktionen vedrørende abonnementet på de periodiske udgivelser, eller</p> <p>b) en del af en samlet vederlagsbetinget transaktion, eller</p> <p>c) en del af en kommerciel pakke bestående af en hovedtransaktion (abonnementet på tidsskriftet) og en accessorisk transaktion (uddeling af gaven), idet den sidstnævnte transaktion anses for en vederlagsbetinget levering, som har instrumental karakter i forhold til abonnementet på tidsskriftet?</p> <p>2) Såfremt det første spørgsmål besvares således, at der er tale om en vederlagsfri levering, er det da i overensstemmelse med begrebet »[u]dtagning af varer [...] i form af gaver af ringe værdi« som omhandlet i momsdirektivets artikel 16, andet afsnit, at der fastsættes et årligt loft over den samlede værdi af gaverne på fem promille af den afgiftspligtige persons omsætning det foregående år (ud over den maksimale enhedsværdi)?</p> <p>3) Såfremt det andet spørgsmål besvares bekræftende, skal det nævnte loft på fem promille af den afgiftspligtige persons omsætning det foregående år da anses for at være så lavt, at momsdirektivets artikel 16, andet afsnit, mister sin effektive virkning?</p> <p>4) Er loftet på fem promille af den afgiftspligtige persons omsætning det foregående år i strid med neutralitetsprincippet, princippet om ligebehandling eller ikke-diskrimination samt proportionalitetsprincippet, når der endvidere tages hensyn til de formål, der følges med fastsættelsen heraf?</p>	Skattestyrelsen	O-sag	Dom	05.10.23
C-565/22	<p>Verein für Konsumenteninformation</p> <p><u>Spørgsmål:</u></p> <p>Skal artikel 9, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder fortolkes således, at der ved en »automatisk forlængelse« [artikel 6, stk. 1, litra o), i direktiv 2011/83,] af en aftale om fjernsalg tilkommer forbrugeren en fornyet fortrydelsesret?</p>	Justitsministeriet Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	O-sag	Dom	05.10.23
C-659/22	<p>Ministerstvo zdravotnictví</p> <p><u>Spørgsmål:</u></p> <p>Er der i forbindelse med verificering af gyldigheden af interoperable covid-19- vaccinations-, test- og restitutioncertifikater, udstedt i overensstemmelse med [forordningen om digitale certifikater], som Den Tjekkiske Republik anvender til nationale formål, tale om automatisk behandling af personoplysninger som omhandlet i [databeskyttelsesforordningens] artikel 4, nr. 2, i forbindelse med anvendelsen af den nationale »Tecka«-applikation, således at denne aktivitet falder</p>	Sundhedsministeriet Justitsministeriet	O-sag	Dom	05.10.23

	inden for [databeskyttelsesforordningens] materielle anvendelsesområde i henhold til denne forordnings artikel 2, stk. 2?				
C-726/21	<p>INTER CONSULTING</p> <p><u>Spørgsmål:</u> Er det ved en vurdering af, om der er sket en tilside-sættelse af princippet ne bis in idem tilladt at sammenholde alene de faktiske omstændigheder, som er angivet i konklusionen til anklageskriftet af 28. september 2015 fra Županijsko državno odvjetništvo u Puli [(distriktsanklagemyndigheden i Pula, Kroatien)] [udelades], med de relevante faktiske omstændigheder, som er angivet i konklusionen til anklageskriftet af 9. januar 2015 fra Staatsanwaltschaft Klagenfurt [(anklagemyndigheden i Klagenfurt, Tyskland)] [udelades] og i konklusionen til dom af 3. november 2016, afsagt af Landesgericht Klagenfurt [(den regionale domstol i Klagenfurt)] [udelades], som blev stadfæstet ved dom af 4. marts 2019 afsagt af Oberster Gerichtshof [(øverste domstol, Østrig)], eller kan de faktiske omstændigheder, som er angivet i konklusionen til anklageskriftet fra Županijsko državno odvjetništvo u Puli [(distriktsanklagemyndigheden i Pula)] [udelades], sammenholdes med de faktiske omstændigheder, som er angivet i begrundelsen til dommen af 3. november 2016, afsagt af Landesgericht Klagenfurt [(den regionale domstol i Klagenfurt)], som blev stadfæstet ved dommen afsagt af Oberster Gerichtshof [(øverste domstol)], og som var genstand for en gennemført af Staatsanwaltschaft Klagenfurt [(anklagemyndigheden i Klagenfurt)] [udelades] mod flere personer, herunder især mod GR og HS, idet disse sidstnævnte faktiske omstændigheder efterfølgende var blevet udeladt i det indgivne anklageskrift fra Staatsanwaltschaft Klagenfurt [(anklagemyndigheden i Klagenfurt)] [udelades] af 9. januar 2015 (og disse faktiske omstændigheder ikke blev gengivet i konklusionen til anklageskriftet)?</p>	Justitsministeriet	O-sag	Dom	12.10.23
C-11/22	<p>Est Wind Power</p> <p><u>Spørgsmål:</u> 1. Skal Den Europæiske Unions bestemmelser om statsstøtte, navnlig første alternativ under begrebet »projektets påbegyndelse« i punkt 19 (44) i meddelelse fra Kommissionen »Retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020«, nemlig »påbegyndelsen af arbejdet på investeringsprojektet«, fortolkes således, at dette betegner påbegyndelsen af arbejdet, uanset hvilket investeringsprojekt det er forbundet med, eller kun betegner påbegyndelsen af et arbejde, der har sammenhæng med anlæggelsen af det investeringsprojekt, hvormed der skal produceres energi fra vedvarende kilder? 2. Skal Den Europæiske Unions bestemmelser om statsstøtte, navnlig første alternativ under begrebet »projektets påbegyndelse« i punkt 19 (44) i meddelelse fra Kommissionen »Retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020«, nemlig »påbegyndelsen af arbejdet på investeringsprojektet«, fortolkes således, at den kompetente myndighed i medlemsstaten i en situation, hvor den har konstateret, at arbejdet i forbindelse med en investering er påbegyndt, i</p>	Erhvervsministeriet Miljøministeriet Energistyrelsen	O-sag	Dom	12.10.23

	<p>henhold til princippet om beskyttelse af den berettigede forventning desuden skal vurdere investeringsprojektets udviklingstrin og sandsynligheden for, at dette investeringsprojekt fuldføres?</p> <p>3. Såfremt det forrige spørgsmål besvares bekræftende, kan andre objektive omstændigheder, f.eks. verserende retssager, som hindrer fortsættelsen af investeringsprojektet, da tages i betragtning ved vurderingen af investeringsprojektets udviklingstrin?</p> <p>4. Har det i den foreliggende sag betydning, at Den Europæiske Unions Domstol i sag C-349/17, Eesti Pagar, i præmis 61 og 68 har fastslået, at den eventuelle eksistens af en tilskyndelsesvirkning ikke kan anses for at være et kriterium, der er klart og enkelt at anvende for de nationale myndigheder, eftersom efterprøvelsen heraf kræver, at der i hver enkelt sag foretages komplekse økonomiske vurderinger, og at et sådant kriterium følgelig ikke er i overensstemmelse med kravet om, at kriterierne for anvendelsen af en undtagelse er klare og lette at anvende for de nationale myndigheder?</p> <p>5. Såfremt det forrige spørgsmål besvares bekræftende, skal Den Europæiske Unions bestemmelser om statsstøtte, navnlig fodnote 66 til punkt 126 i meddelelse fra Kommissionen »Retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020«, sammenholdt med punkt 19 (44) i samme meddelelse, da fortolkes således, at den nationale myndighed ved vurderingen af kriteriet om arbejdets påbegyndelse ikke skal foretage en økonomisk vurdering af investeringsprojektet i hver enkelt sag? 6. Såfremt det forrige spørgsmål besvares bekræftende, skal Den Europæiske Unions bestemmelser om statsstøtte, navnlig sidste alternativ under begrebet »påbegyndelsen af arbejdet« i punkt 19 (44) i meddelelse fra Kommissionen »Retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020«, nemlig »indgåelse af andre forpligtelser, som gør investeringen irreversibel«, da fortolkes således, at enhver anden forpligtelse – med undtagelse af køb af grunde og forberedende arbejde (såsom indhentelse af en byggetilladelse) – gør investeringen irreversibel, uafhængigt af omkostningerne ved den indgæede forpligtelse?</p> <p>7. Skal Den Europæiske Unions bestemmelser om statsstøtte, navnlig begrebet »påbegyndelsen af arbejdet« i punkt 19 (44) i meddelelse fra Kommissionen »Retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020«, fortolkes således, at de ufravigelige betingelser for påbegyndelsen af arbejdet er eksistensen af en brugsret for producenten til grunden og en national tilladelse til at gennemføre investeringsprojektet?</p> <p>8. Såfremt det forrige spørgsmål besvares bekræftende, skal begrebet »national tilladelse til at gennemføre et investeringsprojekt« da fortolkes i lyset af den nationale lovgivning, og kan der i denne henseende kun være tale om en tilladelse, på grundlag af hvilken byggearbejdet i forbindelse med investeringsprojektet gennemføres?</p>				
--	---	--	--	--	--

C-45/22	<p>Service fédéral des Pensions <u>Spørgsmål:</u> – Skal reglen i artikel 55, stk. 1, litra a), i forordning (EF) nr. 883/2004, hvorefter de kompetente institutioner dividerer ydelsen eller ydelserne eller en anden indtægt, som er blevet medregnet, med antallet af ydelser, som er omfattet af de nævnte regler, fortolkes således, at de indtægter, som er blevet medregnet ved anvendelsen af antikumulationsreglen, skal divideres med antallet af efterladte pensioner, der er omfattet af antikumulationsreglerne? – Skal reglen i artikel 55, stk. 1, litra a), i forordning (EF) nr. 883/2004, hvorefter de kompetente institutioner dividerer ydelsen eller ydelserne eller en anden indtægt, som er blevet medregnet, med antallet af ydelser, som er omfattet af de nævnte regler, derimod fortolkes således, at den kræver, at det ikke er indtægten som sådan, der tages i betragtning ved anvendelsen af antikumulationsreglen, men derimod den del af indtægten, der overstiger et kumulationsloft, således som det loft, der f.eks. er fastsat i den pågældende nationale bestemmelse, der skal divideres med antallet af efterladte pensioner, der er omfattet af antikumulationsreglerne?</p>	Beskæftigelsesministeriet	O-sag	Dom	12.10.23
C-57/22	<p>Reditelství silnic a dálnic <u>Spørgsmål:</u> III. Skal artikel 7, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/88/EF af 4. november 2003 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en nationalretspraksis, hvorefter en arbejdstager, som er blevet ulovligt afskediget og senere, i overensstemmelse med national lovgivning, er blevet genansat som følge af en dom, hvor arbejdstagerens afskedigelse er blevet erklæret ugyldig, ikke er berettiget til årlig betalt ferie for perioden fra afskedigelsesdagen til den dag hvor arbejdstageren er blevet genansat, eftersom arbejdstageren i denne periode ikke har udført faktisk arbejde for arbejdsgiveren, herunder i tilfælde, hvor den i henhold til national lovgivning ulovligt afskedigede arbejdstager, som uden unødigt ophold skriftligt tilbød at stille sin arbejdskraft til rådighed for arbejdsgiveren, er berettiget til en godtgørelse, hvis størrelse svarer til en gennemsnitlig løn fra den dag, hvor arbejdstageren tilbød sin arbejdskraft til arbejdsgiveren, til den dag hvor arbejdsgiveren gjorde det muligt for arbejdstageren at fortsætte med at udføre arbejdet, eller til den dag, hvor ansættelsesforholdet gyldigt ophørte?</p>	Miljøministeriet Fødevareministeriet	O-sag	Dom	12.10.23
C-326/22	<p>Z <u>Spørgsmål:</u> Skal artikel 16, stk. 1, i direktiv 2008/48, sammenholdt med princippet om EU-rettens effektivitet, fortolkes således, at en forbruger eller en erhvervsdrivende, til hvem forbrugeren har overdraget de rettigheder, denne er tillagt i medfør af direktivet, på dette grundlag kan kræve udlevering af en kopi af aftalen (og de forretningsbetingelser, der udgør en del af aftalen) af långiver, og de oplysninger om tilbagebetaling af lånet, som er nødvendige for at verificere rigtigheden af opgørelsen af det beløb, der er udbetalt til forbrugeren</p>	Justitsministeriet	O-sag	Dom	12.10.23

	<p>som godtgørelse for en del af de samlede omkostninger ved lånet i forbindelse med dets førtidige indfrielse, og som er nødvendige for at anlægge et søgsmål om en mulig tilbagebetaling af ovennævnte beløb?</p>				
C-549/22	<p>Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank <u>Spørgsmål:</u> 1. Skal associeringsaftalens artikel 68, stk. 4, fortolkes således, at den finder anvendelse på en i Algeriet bosat person, der er efterladt efter en arbejdstager, og som ønsker at eksportere sin efterladteydelse til Algeriet? I bekræftende fald, 2. Skal associeringsaftalens artikel 68, stk. 4, henset til dens ordlyd, formål og art fortolkes således, at den har direkte virkning, således at personer, som denne bestemmelse finder anvendelse på, direkte kan gøre den gældende ved medlemsstaternes domstole for at opnå, at hermed stridende nationalretlige bestemmelser ikke finder anvendelse? I bekræftende fald, 3. Skal associeringsaftalens artikel 68, stk. 4, fortolkes således, at den er til hinder for anvendelse af bopælslandsprincippet som omhandlet i artikel 17, stk. 3, i Anw [Algemene nabestaandenwet (den almindelige lov om ydelser til efterladte)], som fører til en begrænsning af eksport til Algeriet af ydelser til efterladte?</p>	Beskæftigelsesministeriet	O-sag	GA	12.10.23
C-645/22	<p>Luminor Bank <u>Spørgsmål:</u> 1. Kan artikel 6, stk. 1, og artikel 7, stk. 1, i direktiv 93/13/EØF fortolkes således, at hvis en forbruger giver udtryk for et ønske om at opretholde en aftale ved at erstatte et urimeligt vilkår i aftalen, kan en domstol efter at have fundet, at aftalen ikke kan forblive gyldig efter ophævelsen af det urimelige vilkår, træffe afgørelse om spørgsmålet om erstatning af det urimelige vilkår uden først at have vurderet muligheden for at annullere aftalen i sin helhed? 2. Afhænger besvarelsen af det første spørgsmål af, om den nationale domstol har den mulighed at erstatte det urimelige kontraktvilkår med en udfyldende bestemmelse eller en national bestemmelse, der finder anvendelse efter fælles overenskomst mellem parterne i den pågældende aftale?</p>	Justitsministeriet	O-sag	Dom	12.10.23
C-286/22	<p>KBC Verzekering <u>Spørgsmål:</u> Skal artikel 1, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/103/EF af 16. september 2009 om ansvarsforsikring for motorkøretøjer og kontrollen med forsikringspligtens overholdelse, således som bestemmelsen fandt anvendelse før ændringen ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2118 af 24. november 2021, hvori »køretøj« blev defineret som »ethvert motordrevet køretøj, der er bestemt til trafik til lands, og som ikke kører på skinner, såvel som påhængskøretøjer, selv om de ikke er tilkoblede«, fortolkes således, at en elektrisk cykel (»speed pedelec«), hvis motor kun yder pedalhjælp, således at cyklen ikke selvstændigt og uden brug af muskelkraft kan bevæge sig fremad, idet dette kræver brug af motor- og muskel-</p>	Transportministeriet	O-sag	Dom	12.10.23

	kraft, og en elektriske cykel, der har en boosterfunktion, hvorved cyklen – ved et tryk på boost-knappen og uden at der trædes i pedalerne – kan accelerere til 20 km/t, men hvor muskelkraft dog er nødvendig for at kunne anvende boosterfunktionen, ikke er køretøjer i dette direktivs forstand?				
T-605/21	TestBioTech mod Kommissionen <u>Påstande:</u> —Annullation af Kommissionens afgørelse af 8. juli 2021 om afslag på at tilbagekalde eller ændre Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/61 (1), hvorved Monsanto Europe SA i henhold til forordningen om genetisk modificerede fødevarer (2) fik tilladelse til at markedsføre genetisk modificeret MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603-majs og dens underkombinationer i EU. —Der træffes sådanne yderligere foranstaltninger, som findes påkrævede. —Europa-Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.	Miljøministeriet	O-sag	Dom	18.10.23
T-606/21	TestBioTech mod Kommissionen <u>Påstande:</u> —Annullation af Kommissionens afgørelse af 8. juli 2021 om afslag på at tilbagekalde eller ændre Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/66 (1), hvorved Monsanto Europe SA i henhold til forordningen om genetisk modificerede fødevarer (2) fik tilladelse til at markedsføre den genetisk modificerede MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788-sojabønne og dens underkombinationer i EU. —Der træffes sådanne yderligere foranstaltninger, som findes påkrævede. —Europa-Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.	Miljøministeriet	O-sag	Dom	18.10.23
C-147/22	Központi Nyomozó Főügyészség <u>Spørgsmål:</u> 1) Er princippet ne bis in idem, der er fastsat i artikel 50 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) og artikel 54 i konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen (herefter »gennemførelseskonventionen«), til hinder for, at der i en medlemsstat indledes en straffesag mod den samme person og for de samme handlinger, for hvilke der allerede er indledt en straffesag i en anden medlemsstat, og som er endeligt afsluttet ved en beslutning fra den offentlige anklager om, at efterforskningen skal indstilles? 2) Er det foreneligt med princippet ne bis in idem, der er fastsat i [chartrets] artikel 50 og [gennemførelseskonventionens] artikel 54, og er det endeligt til hinder for, at der i en medlemsstat indledes en ny straffesag mod den samme person og for de samme handlinger, at anklagemyndigheden, selv om det er muligt at genoptage en straffesag i en medlemsstat, indtil den strafbare handling er forældet, ikke har anset det for berettiget at genoptage en sådan sag ex officio som følge af en beslutning fra anklagemyndigheden om at opgive straffesagen (efterforskningen) i den pågældende medlemsstat?	Justitsministeriet	O-sag	Dom	19.10.23

	<p>3) Er en efterforskning, der er indstillet med hensyn til en sigtet person, som ikke er blevet afhørt som mistænkt i forbindelse med et strafbart forhold, der vedrører dennes medsigtede, selv om der blev gennemført efterforskningsforanstaltninger mod den pågældende person som sigtet, og efterforskningen blev indstillet på grundlag af de oplysninger, der blev fremlagt efter en anmodning om retligt samarbejde, og efter at der blev givet oplysninger om bankkonti og afhøring af de medsigtede som mistænkte, forenelig med princippet <i>ne bis in idem</i>, der er fastsat i [chartrets] artikel 50 og [gennemførelseskonventionens] artikel 54, og kan den anses for tilstrækkelig grundig og udtømmende?</p>				
C-186/22	<p>Sad Trasporto Locale <u>Spørgsmål:</u> 1) Skal artikel 1, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1370/2007 fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for, at denne forordning anvendes på multimodalnational og international offentlig personbefordring, når den offentlige personbefordring på den ene side er genstand for en samlet kontrakt og tilvejebringes med sporvogn, kabelbane og tovbane, og personbefordringen med skinnekøretøjer på den anden side udgør over 50% af de tjenesteydelser, som operatøren skal tilvejebringe i kraft af den samlede tildelte kontrakt? 2) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, og forordning nr. 1370/2007 således også finder anvendelse på multimodal national og international offentlig personbefordring, når den offentlige personbefordring på den ene side er genstand for en samlet kontrakt og tilvejebringes med sporvogn, kabelbane og tovbane, og personbefordringen med skinnekøretøjer på den anden side udgør over 50% af de tjenesteydelser, som operatøren skal tilvejebringe i kraft af den samlede tildelte kontrakt, skal artikel 5, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1370/2007 da fortolkes således, at der også i tilfælde af direkte tildeling til en intern operatør af en kontrakt om offentlig trafikbetjening, som omfatter personbefordring med sporvogn, skal gennemføres en vurdering af tildelingsforanstaltningens retlige form med den konsekvens, at foranstaltninger, der ikke er udformet som koncessionskontrakter om tjenesteydelser, udelukkes fra anvendelsesområdet for nævnte artikel 5, stk. 2? 3) Såfremt det andet spørgsmål besvares bekræftende, skal artikel 5, nr. 1), litra b), og artikel 5, nr. 1), andet afsnit, i direktiv 2014/23/EU da fortolkes således, at den enhed, der har fået tildelt kontrakten, ikke overtager risikoen for driften af de pågældende tjenesteydelser, såfremt den tildelte kontrakt: a) er baseret på bruttoomkostningen, idet den enhed, der foretager tildelingen, oppebærer alle indtægter; b) fastsætter, at operatørens driftsindtægter alene realiseres ved, at den enhed, der foretager tildelingen, betaler et vederlag målt efter tjenesteydelsens omfang (og derfor uden hensyn til risikoen på efterspørgselssiden); c) bestemmer, at den enhed, der foretager tildelingen, bærer driftsrisikoen på efterspørgselssiden (som følge af nedsættelse af vederlag i tilfælde af nedsættelse af tjenesteydelsens omfang over forhåndsbestemte grænser), den lovmæssige risiko (som</p>	Erhvervsministeriet Transportministeriet	O-sag	Dom	19.10.23

	<p>følge af ændringer i love og forskrifter samt forsinket udstedelse af tilladelser og/eller certificeringer fra de kompetente enheder), den finansielle risiko (som følge af udeblevet eller forsinket betaling af vederlag samt manglende tilpasning af vederlag) samt risikoen på grund af force majeure (som følge af en uforudsigelig ændring i betingelserne vedrørende levering af tjenesteydelsen); og</p> <p>d) fastsætter, at den enhed, der har fået tildelt kontrakten, bærer driftsrisikoen på udbudssiden (som følge af ændringer i omkostningerne vedrørende faktorer uden for operatørens kontrol – energi, råvarer, materialer), risikoen ved arbejdsmarkedsforholdene (som følge af ændringer i personaleomkostninger i henhold til overenskomster), forretningsrisikoen (som følge af en negativ udvikling af driftsomkostningerne i tilfælde af fejlagtige prognoser) samt den socioøkonomiske og miljømæssige risiko (som følge af uventede begivenheder, som i løbet af kontraktens gennemførelse omfatter goder, der udgør et middel til levering af tjenesteydelsen)?</p> <p>4) Skal artikel 107, stk. 1, TEUF og artikel 108, stk. 3, TEUF endelig fortolkes således, at en kompensation for offentlig tjeneste beregnet på grundlag af driftsomkostninger, der ganske vist er relateret til de forudseelige tjenesteydelseskrav, men er opgjort dels under hensyntagen til de historiske omkostninger af den tjenesteydelse, der blev leveret af den tidligere operatør, som var tildelt en koncessionskontrakt om tjenesteydelser, der blev forlænget i over ti år, dels på grundlag af omkostninger eller vederlag, som vedrører den tidligere tildeling, eller som under alle omstændigheder vedrører markedsmæssige standardparametre, som gælder for hovedparten af operatørerne i sektoren, inden for rammerne af en kontrakt om offentlig personbefordring, som en kompetent lokal myndighed direkte tildeler en intern operatør, udgør statsstøtte, som er underkastet den forudgående kontrolprocedure efter artikel 108, stk. 3, TEUF?</p>				
C-276/22	<p>Edil Work 2 et S.T. <u>Spørgsmål:</u> Er artikel 49 og 54 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde til hinder for, at en medlemsstat, hvori et selskab (et selskab med begrænset ansvar) oprindeligt blev stiftet, anvender de nationale bestemmelser om selskabets drift og ledelse på dette selskab, når selskabet efter at have flyttet sit hjemsted og efter at være blevet stiftet på ny i henhold til lovgivningen i bestemmelsesmedlemsstaten bevarer sin hovedvirksomhed i oprindelsesmedlemsstaten, og den pågældende ledelseshandling har afgørende betydning for selskabets virksomhed?</p>	Erhvervsstyrelsen	O-sag	GA	19.10.23
C-325/22	<p>Ministar na zemedlieto, hranite i gorite <u>Spørgsmål:</u> 1. Er en modtager af ulovlig statsstøtte gennem en aftale om en byttetransaktion, hvorved han har erhvervet grunde i et skovområde (privatretlig statsejendom), udelukket fra definitionen af begrebet »virksomhed«, såfremt han i henhold til årsregnskaberne udøver en økonomisk aktivitet ved at udbyde varer og tjeneste-</p>	Miljøministeriet Fødevareministeriet Erhvervsministeriet Energistyrelsen	O-sag	Dom	19.10.23

	<p>ydelse på det pågældende marked, men som omhandlet i 127. betragtning til (Kommissionens afgørelse [EU] 2015/456 af 5.9.2014 om støtteordningen SA.26212 [11/C] [ex 11/NN – ex CP 176/A/08] og SA.26217 [11/C] [ex 11/NN – ex CP 176/B/08] iværksat af Republikken Bulgarien i forbindelse med ombytning af ejerskab af skovarealer) ikke udover direkte eller indirekte økonomisk aktivitet ved anvendelse af det areal, han har erhvervet ved bytetransaktionen, eftersom den nationale lovgivning fastsætter et objektivi forbud, som forhindrer ham i at ændre den fastlagte anvendelse af grunden og bebygge eller sælge den grund, der er blevet udskilt af skovfonden?</p> <p>2. Skal bestemmelsen i artikel 107 TEUF fortolkes og anvendes således, at det investeringsprojekt, som en modtager af ulovlig statsstøtte har ansøgt om og faktisk beskrevet, og som skal realiseres på en statslig grund på et skovareal, som er blevet erhvervet ved ombytning og udgør en betingelse for indledningen af en efterfølgende procedure for udskilning af de grunde, der er blevet erhvervet ved bebyggelse, skal tages i betragtning som en retligt relevant omstændighed henset til egenskaben som »virksomhed« og ved anvendelsen af kriterierne for »virksomheder« og henset til de indhentede oplysninger om den afsluttede første fase af den administrative procedure for forudgående afstemning, uanset at det som følge af det af parlamentet indførte moratorium og den efterfølgende indførte lovbestemmelse, som indeholder et udtrykkeligt forbud mod at ændre den fastlagte anvendelse af de grunde, der er blevet erhvervet fra staten, og mod at bebygge disse grunde, er blevet objektivi umuligt at realisere investeringsprojektet?</p> <p>3. Skal artikel 107 TEUF og artikel 16, stk. 3, i Rådets forordning (EU) 2015/1589 fortolkes således, at de er til hinder for, at national lovgivning såsom bestemmelserne i § 1a, nr. 2 og 4 (supplerende bestemmelser), i Zakon za darzjavnata sobstvenost (lov om statsejendom) med henblik på fastsættelsen af omfanget af statsstøtte gennem arealombytning i et skovområde (privatretlig statsejendom) forhindrer, at en markedspris for grundene lægges til grund, idet lovgivningen opstiller markedsfaktorer og vurderingskriterier for beregningen, som medfører en afvigelse fra grundenes faktiske værdi, og udgør en sådan national lovgivning i denne forstand en tilsidesættelse af effektivitetsprincippet?</p>				
<p>C-395/22 og C-428/22</p>	<p>„Trade Express-L “ m.fl. <u>Spørgsmål:</u> 1. Skal 33. betragtning til og artikel 1, 3 og 8 samt artikel 2, litra i) og j), i Rådets direktiv 2009/119/EF af 14. september 2009 om forpligtelse for medlemsstaterne til at holde minimumslagre af råolie og/eller olieprodukter under hensyntagen til dette direktivs formål og artikel 2, litra d), i Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EF) nr. 1099/2008 af 22. oktober 2008 om energistatistik og i lyset af proportionalitetsprincippet som omhandlet i artikel 52, stk. 1, sammenholdt med artikel 17 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for nationale bestemmelser</p>	<p>Energistyrelsen</p>	<p>O-sag</p>	<p>GA</p>	<p>19.10.23</p>

	<p>såsom de i hovedsagen omhandlede, hvorefter personer, som har foretaget indkøb inden for Fællesskabet af smøremidler som omhandlet i nr. 3.4.20 i bilag A til forordning (EF) nr. 1099/2008 (eller importører af sådanne smøremidler), kan forpligtes til at oprette beredskabslagre?</p> <p>2. Skal 33. betragtning til og artikel 1, 3 og 8 samt artikel 2, litra i) og j), i Rådets direktiv 2009/119/EF af 14. september 2009 om forpligtelse for medlemsstaterne til at holde minimumslagre af råolie og/eller olieprodukter under hensyntagen til dette direktivs formål og i lyset af proportionalitetsprincippet som omhandlet i artikel 52, stk. 1, sammenholdt med artikel 17 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for nationale bestemmelser såsom de i hovedsagen omhandlede, hvorefter typen af de produkter, som der skal oprettes og opretholdes beredskabslagre af, er begrænset til en del af typerne af produkter i direktivets artikel 2, litra i), sammenholdt med bilag A, afsnit 3.4, i forordning (EF) nr. 1099/2008?</p> <p>3. Skal 33. betragtning til og artikel 1, 3 og 8 samt artikel 2, litra i) og j), i Rådets direktiv 2009/119/EF af 14. september 2009 om forpligtelse for medlemsstaterne til at holde minimumslagre af råolie og/eller olieprodukter under hensyntagen til dette direktivs formål og i lyset af proportionalitetsprincippet som omhandlet i artikel 52, stk. 1, sammenholdt med artikel 17 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for nationale bestemmelser såsom de i hovedsagen omhandlede, hvorefter en person, der foretager indkøb eller import inden for Fællesskabet af en type af de produkter, der er nævnt i direktivets artikel 2, litra i), sammenholdt med bilag A, afsnit 3.4, i forordning (EF) nr. 1099/2008, som følge heraf ifaldet en forpligtelse til at oprette og opretholde beredskabslagre af en anden og anderledes type produkt?</p> <p>4. Skal 33. betragtning til og artikel 1, 3 samt 8 og artikel 2, litra i) og j), i Rådets direktiv 2009/119/EF af 14. september 2009 om forpligtelse for medlemsstaterne til at holde minimumslagre af råolie og/eller olieprodukter under hensyntagen til dette direktivets formål og i lyset af proportionalitetsprincippet som omhandlet i artikel 52, stk. 1, sammenholdt med artikel 17 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for nationale bestemmelser såsom de i hovedsagen omhandlede, hvorefter en person er forpligtet til at oprette og opretholde lagre af et produkt, som vedkommende ikke anvender i forbindelse med sin økonomiske aktivitet, og som ikke har nogen sammenhæng med denne aktivitet, idet denne forpligtelse desuden er forbundet med en betydelig økonomisk byrde (som i praksis medfører, at det er umuligt at opfylde den), eftersom personen hverken råder over produktet eller er importør og/eller indehaver af produktet?</p> <p>5. Såfremt et af spørgsmålene besvares benægtende, skal 33. betragtning til og artikel 1, 3 og 8 samt artikel 2, litra i) og j), i Rådets direktiv 2009/119/EF af 14. september 2009 om forpligtelse for medlemsstaterne</p>				
--	---	--	--	--	--

	til at holde minimumslagre af råolie og/eller olieprodukter under hensyntagen til dette direktivs formål og i lyset af proportionalitetsprincippet som omhandlet i artikel 52, stk. 1, sammenholdt med artikel 17 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, da fortolkes således, at en person, som har foretaget indkøb eller import inden for Fællesskabet af en bestemt type produkt, kun kan forpligtes til at oprette og opretholde beredskabslagre af den samme type produkt, som var genstanden for indkøbet/importen inden for Fællesskabet?				
--	--	--	--	--	--